

Emlékezés Jurisics Miklóstra

Kedves Táborozók, Tisztelt Megjelentek!

Örömteli feladat, hogy a tábor kezdetén néhány nyitó gondolatot megoszthatok a jelenlévőkkel. Örömteli, hiszen több szálon kapcsolódom Kőszeghez, a hős várvédő, Jurisics Miklós városához. Furcsának tűnhet az öltözetem, de később elárulom ennek a viseletnek az okát is.

Kőszegiként és lelkes lokálpatriótaként a város szerelmese lettem. Nem is csodálom, hogy a szívemet rabul ejtették a patinás épületek és utcák, hiszen árad a történelem minden falból, minden műemlékből. Amikor a nézelődő Kőszeg utcáit rója, vigyáznia kell, nehogy észrevétlenül elsétálgasson a város történetének egy darabja mellett. A település múltjának különböző szakaszai megelevenednek az óvárosban főképp, de még az egykori városfalon kívüli részeken is több helyen. Az óvárosban elsősorban még a misztikus, mesés távoli ködbe sejlő középkor jellegzetességeit fedezhetjük fel a szűk sikátorokban, a településszerkezetben, a bástyák és falak maradványaiban és természetesen a várban. A kívül eső területeken már a későbbi korok hagyták meg emlékeztetőül a jelen számára stílusjegyeiket, gondoljunk csak az ország legidősebb szállodájára, az Arany Struccra, vagy a katedrális rangját büszkén hirdető Jézus Szíve-templomra.

Hogy mit jelent köszeginek lenni? Számomra a történelem szilánkjai közötti kellemes andalgást nap mint nap és rácsodálkozni az ország ékszerdobozának egy-egy gyöngyszemére újra meg újra. Ám mindez talán nem létezne egy tiszteletet érdemlő várkapitány, diplomata és katona, gimnáziumom névadója, a horvát származású Jurisics Miklós nélkül. Ő ugyanis 1532 augusztusában egy hónapon át dacolt sziklaként a török hadak árjával. Tette a kötelességét, mert nem csak a város, nem csak a haza, hanem egész Európa figyelme rá szegeződött. Várták tőle az oszmán sereg feltartását, hogy V. Károly német-római császár és I. Ferdinánd magyar király serege több külföldi és magyarországi segédcsapattal kiegészülve Bécs alatt felkészülten várhassa a támadást, időt nyerjen. Itt már jól megfigyelhető a kontinens sorsának összefonódása, a közös ellenség, a kereszténység fenyegetője elleni egységes fellépés, hiszen egy osztrák zálogbirtokban lévő, eredetileg magyar várat egy mindenre elszánt délszláv védett. Az erősséget csak ideiglenesen, zálogba kapta a bécsi udvartól, mivel az nem tudta kiegyenlíteni a tartozását Jurisics irányába. A védők többszörös létszámbeli hátrányban voltak. Ő mégis a végsőkig kívánta tartani Kőszeget. Minden pénzen puska-port vett és berendezkedett a védelemre, holott fel is adhatta volna a várat, hiszen nem a sajátja volt. A kitarásnak és a hősiességet elszántágnak meg is lett az eredménye. Egy hónapnyi ostromot követően kompromisszumot kötöttek a felek, mivel a törököket az idő sürgette, Jurisics pedig kiváló diplomataként és katonaként felismerte, hogy a maradék, kiképzetlen védővel, a széttört erőddel és sebesülten számára is előnyös, ha a várat jelképesen átadja, de az valójában a védők kezén marad. A legyőzhetetlen török had tehát lendületét veszítette egy végsőkig elszánt kis várossal és vezetőjével szemben.

Mit üzen ez a ma emberének? Azt, hogy kitarással, összefogással, elszántággal és legfőképp hazaszeretettel bármi lehetséges, tűnjön akármilyen kivitelezhetetlennek is. Számomra a várkapitány egy példakép, egy ösztönző személyiség, a hősiesség mintaképe.

Honnan meríthetünk ma is inspirációt? A hősök emlékének őrzéséből és a hagyományok ápolásából, melynek magam is aktív részese vagyok a helyi török kori hagyományőrök, a Kőszegi Darabontok tagjaként. Viseletem ebbe a korba illeszkedik. Egy hosszú szarú